

PRZEMYŚL, BIRCZA, DUBIECKO: Dlaczego pamięć jest taka ważna?

Wizyta rabina

Jacek SZWIC (3)

Rabin **MICHAEL SCHUDRICH** w świetlicy zakładu karnego pokazał, jak żyd, przygotowując się do modlitwy, zakłada tefilin.

warstwy ziemi więcej niż na parę centymetrów głębokości.

Kolejnym etapem podróży rabina było Dubiecko, gdzie na rynku czekał wójt gminy Zbigniew Blecharczyk wraz z delegacją z urzędu, zaproszeni goście oraz gość honorowy – pani Sharon Frand, która przyjechała ze Stanów Zjednoczonych. Jej ojciec pochodził z Dubiecka. Zajmował się muzyką klezmerską, komponował, a jego marzeniem było, by w jego rodzinnym Dubiecku ktoś jeszcze kiedyś choć raz zagrał klezmerskie kawałki. Po krótkim przypomnieniu historii Dubiecka, w którym przed wojną Żydzi stanowili ponad pięćdziesiąt procent mieszkańców, a Holocaust przeżyło niewielu, odsłonięto tablicę poświęconą pamięci tych, którzy zginęli. Następnie uczestnicy spotkania udali się na cmentarz żydowski, na którym nie ocalała ani jedna macewa. Tam rabin i ksiądz proboszcz odmówili modlitwy za zmarłych. Została też odczytana długa lista dubieckich Żydów, rozstrzelanych tu w kolejnych egzekucjach. Ostatnim punktem programu było spełnienie marzenia Michała Franda, ojca Sharon. W Kresowym Domu Sztuki Adrienne Povodator (przyjaciółka Sharon) wraz z zespołem klezmerskim z Rzeszowa grała utwory Michała Franda oraz inne żydowskie szlagiery.

J.S

W ubiegłym tygodniu, 24 czerwca, Michael Schudrich, naczelny rabin Polski, odwiedził Przemyśl, Birczę i Dubiecko. W każdym z tych miejsc wizyta miała nieco inny charakter, ale każda z nich potwierdzała, jak ważna jest pamięć i troska o nią.

W Przemyślu w Zakładzie Karnym rabin spotkał się z grupą skazanych i podczas krótkiego wykładu starał się wytłumaczyć, czym jest judaizm. Mówił, czym dla żydów jest Tora i jak ważna jest modlitwa, podczas której mężczyźni zakładają rytualną szatę zwaną tałes. Zademonstrował też, jak żyd, przygotowując się do modlitwy, zakłada tefilin, czyli dwa skórzane pudełeczka zrobione z jednego kawałka skóry koszerne zwierzęcia (w których znajdują się zwitki pergaminu z zapisanymi cytatami z Tory), połączone skórzanym rzemykiem obwiązanym dookoła przedramienia. Rabin wyjaśnił też, że symbolem judaizmu jest menora (siedmiornamienny świecznik), a nie – jak się powszechnie uważa – gwiazda Dawida, która w użyciu jest dopiero od ponad stu lat. Uczestniczący w spotkaniu pytali o żydowskie zwyczaje i symbolikę. Niestety na pogłębienie tematu zabrakło czasu.

W Birczy rabin odwiedził cmentarz żydowski, gdzie spotkał się z Tomaszem Gierulą, który wraz z kilkoma członkami Stowarzyszenia „Wrota Karpat Wschodnich”, działającym od kilku lat w Birczy, uporządkował teren żydowskiego cmentarza. Rabin gorąco podziękował za tę inicjatywę i udzielił paru cennych rad, jak należy zachować się podczas porząd-

kowania cmentarzy żydowskich. Najważniejsze, by nie zakłócić spokoju zmarłym i nie naruszać

Na cmentarzu żydowskim w Birczy rabin dźwił, w jaki sposób postępować z macewami.

Adrienne Povodator podczas koncertu w Kresowym Domu Sztuki zachęcała do tańców.